

in.ihned.cz/investice

ozbrojeni pistolemi a puškami. Ve Varně se musel vlak nalodit a pokračoval do Konstantinopolu mořskou cestou.

Již za šest let, v roce 1889, přijíždí první Express d'Orient z Paříže do Konstantinopolu bez přestupování. Vlak vyjížděl z Paříže v pátek v 7.10 ráno a dorazil příští ráno v 6.52 do Vídně. V neděli ráno v 6.55 byl příjezd do Bukurešti. Istanbul dosáhl Express v pondělí v 1.30 v noci. Celkem 63 hodin.

Začátkem roku 1890 propojil Orient-Express Londýn s Paříží. Z anglického hlavního města byli tehdy pasažéři dopraveni do Doveru vagóny Pullman a po přeplutí Kanálu pokračovali vřehlasnými vozy Nagelmackersovy Wagons-Lits. O rok později vlak na Balkáně přepadli vyděrači, kteří vzali 5 rukojmích a požadovali 120 tisíc liber výkupného. Wagon-Lits zaplatila a Express mohl pokračovat do Konstantinopolu. Další rok mezi cestujícími vypukla cholera. Zájem o toto tehdy nejrychlejší spojení s Asií ale roste a roku 1894 otevírá Wagons-Lits v Istanbulu pro vznešené pasažéry luxusní hotel, famózní Pera Palas.

Princezny, prezidenty, diplomaty, špióny i umělce, kteří vlakem na istanbulské nádraží Sirkeci přijeli, již očekávali turečtí siláci, kteří je v nosítkách, zvaných palanquin nebo jednoduše na upocených zádech odnesli do právě postaveného Pera Palas hotelu. Později převáželo hosty od Bosporu na kopec Pera Tünel, nejkratší metro na planetě.

Dobrodružná historie

Poté, co se v roce 1906 začal využívat na cestě Evropou Simplonský tunel – tenkrát s 20 km nejdelší na světě, byla vytvořena železniční trať Simplon-Orient-Express a na cestách do Benátek trať Venice-Simplon-Orient-Express. Evropské železniční nadšení však rokem 1914 předběžně končí. První světová válka omezila také provoz Orient-Expressu. Vagóny a lokomotivy spravovala Německá armáda. Kuriozitou vlaku a promi-

nenntní obětí je slavná Mata Hari, již tehdy známá jako frequent traveler v Orient-Expressu. Okouzující a svůdnou dámu v roce 1917 obžalovala francouzská armáda ze špionáže pro Německo a popravila.

V roce 1919 byl obnoven provoz na trati Simplon-Orient-Express, která umožnila cestu přes Švýcarsko a Itálii do Jugoslávie, Bulharska a Turecka. O dva roky později byla zprovozněna také původní trať Orient-Expressu. Evropské železnice expandují a v roce 1924 se otevírá trať Arlberg-Orient-Express, vedoucí přes Švýcarsko.

„Vražda v Orient Expressu“

Koncem 20. let minulého století se přihodila událost, která se díky literatuře zapsala do legendy vlaku: V roce 1929 zaval sněh vlak na Balkáně. Když s pětidenním zpožděním dorazil do Istanbulu, byl evropský bulvár plný historek o tom, jak pasažéři lovili karpatské vlky, aby nezahynuli hladem.

Událost inspirovala Agathu Christie, která toto vlakové spojení v letech 1926 – 1932 využívala na cestách do Persie, ke slavné novele Vražda v Orient Expressu (1934). Podle Christie a pozdější filmové verze (1974) zůstane vlak kvůli sněhové bouři trčet někde v Jugoslávii. Ve vlaku jsou kromě jednoho amerického milionáře také šlechtici a diplomaté a detektiv Hercule Poirot. Poté, co se objeví mrtvola milionáře, je každý z cestujících možným vrahem. Prvním velkým filmem, který se odehrává v Orient-Expressu je ale Hitchcockův „A Lady vanishes“ z roku 1938. Později jeli filmovým Expressem také Sherlock Holmes, James Bond (From Russia with Love, 1963) a další.

Po vlčích, vražích a vyděračích to byli v roce 1931 balkánští teroristé, kteří zaútočili na vagóny Orient-Expressu a zabili na 20 lidí.

Trať mezi světadily

V roce 1930 trať Taurus Express propojila kontinenty. Vedla z Istanbulu do Teheránu, →

FOTO: MARIAN S. SUCHA

KDY VLAK VIDĚT

Orient Express poprvé zavítal do Prahy v roce 1994. Od té doby jezdí trasu Benátky – Vídeň – Praha – Frankfurt – Paříž – Londýn celkem čtyřikrát do roka. Odjezd z Benátek je vždy ve středu v půl osmé večer. Do Prahy přijíždí ve čtvrtek okolo třetí hodiny odpoledne a odjíždí v sobotu ve 14.50 hodin. Do Londýna vlak přijíždí v neděli okolo páté hodiny odpoledne. Jedinou oficiální zastávkou na našem území je Praha, vlak zastavuje z provozních důvodů ještě v dalších stanicích. Souprava má 17 vozů, původních rekonstruovaných vagónů Pullman a Wagon Lits. Délka

soupravy činí 400 m a hmotnost 920 t. V současné době vlak není tažen žádnou parní lokomotivou, pouze v úseku Kutná Hora – Praha je vždy tažen muzejní elektrickou lokomotivou ř. E499.004 (140 004) "Bobina". Vlak nejede rychleji než 100 km/h.

Jízdenka v celé trase pro jednu osobu stojí 2605 eur (5 dní/4 noci). V ceně je ovšem veškerý komfort tohoto vlaku.

● Kdy lze vlak vidět v ČR v roce 2005:
19. a 21. května
16. a 18. června
19. a 21. září
6. a 8. října

● Informace: Kateřina Šrubařová, tel.: 602 363 717, e-mail: k.srubarova@tiscali.cz, <http://sweb.cz/orientexpress/>

● Oficiální stránky provozovatele Orient-Expressu, itineráře, historie, ceny a vše o slavném vlaku: www.orient-express.com

